

וכן נהוג לבאר ענין בהערות אאמו"ר על הזהר דפרשתנו. ובשבתות שלומדים פרקי אבות - לבאר משנה בפרק שלומדים בשבת זו.

ונוסף לזה - מאחר שזוהי השבת שלאחרי אחרון של פסח, הרי זה הזמן להשלים (ועכ"פ - להמשיך) את ביאור הענינים שלא נתבארו די צרכם בהתוועדות דאחרון של פסח (מאיזה סיבה שתהי').

כב. בפרשתנו - ישנו ענין הדורש ביאור בפשוטו של מקרא, ורש"י אינו מבארו, ועד"ז ישנו ענין בפירוש רש"י הדורש ביאור:

בהתחלת פרשתנו מסופר אודות הקרבנות שהקריב אהרן ביום השמיני למילואים - „ויקרב אהרן אל המזבח וישחט את עגל החטאת אשר לר' (ט, ח), ולאח"ז - „ויקריבו בני אהרן את הדם אליו וגו' (פסוק ט').

ובהמשך הפסוקים נאמר - „וישחט את העולה וימציאו בני אהרן אליו את הדם גו' (פסוק יב), ולאח"ז - „ואת העולה המציאו אליו גו' (פסוק יג).

וצריך להבין: מהו הטעם - בפשוטו של מקרא - לשינוי הלשון בפסוקים אלו, שבפסוק ט' נאמר „ויקריבו“, ובפסוק י"ב נאמר „וימציאו“ (ועד"ז בפסוק י"ג „המציאו“)?

והנה, אע"פ שתוכן ב' התיבות שוה, ובדרך הלימוד דפשוטו של מקרא לא זקוקים לביאור והסברה אודות שינוי הלשון בלבד (כאשר אין שינוי בתוכן הענין) - הרי כלל זה אמור רק כאשר מדובר אודות ב' ענינים נפרדים, או ב' ענינים הכתובים במקומות נפרדים, וכיו"ב. אבל בעניננו - כאשר מדובר אודות ב' פסוקים הכתובים באותה פרשה, בנוגע לאותו ענין (זריקת הדם), ובנוגע לאותם אנשים (אהרן ובניו) - הרי גם בדרך הלימוד ע"פ פשוטו של מקרא נדרש ביאור והסבר על שינוי הלשון.

כג. עה"פ „וימציאו בני אהרן גו' - מעתיק רש"י תיבת „וימציאו“, ומפרש: „לשון הושטה והזמנה“.

וצריך להבין:

(א) לשם מה כותב רש"י ב' לשונות - „הושטה והזמנה“, לכאורה, הרי ענינם אחד הוא?

(ב) אפילו אם נאמר ש„הושטה והזמנה“ הם ענינים שונים, ולכן מוכרח רש"י להביא את ב' הענינים - אינו מובן: מדוע לא מפרש רש"י ב' ענינים אלו גם בנוגע למ"ש „ויקריבו“?

וכפי שיתבאר לקמן.

כד. בהערות אאמו"ר על הזהר דפרשתנו (לקוטי לוי"צ ע' רסז) מביא את מאמר הזהר (ר"פ שמיני) „ויהי ביום השמיני וגו', ר' יצחק פתח ברן יחד כוכבי בוקר ויריעו כל בני אלקים, זכאין אינון ישראל דקב"ה יהיב לון אורייתא קדישא, חדוותא דכלא, חדוותא דקב"ה, ואטיילותא דילי' כו'“.

בלתי מוגה

לה. הביאור בפרש"י:

בהתחלת פ' ויקרא מפרש רש"י את הפסוק (א, ה) „והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם” – „והקריבו זו קבלה, שהיא הראשונה, ומשמעה לשון הולכה. למדנו ששתיהן בבני אהרן”, וכמ"ש לפנ"ז „מקבלה ואילך מצות כהונה, למד על השחיטה שכשרה בזר”.

זאת אומרת: משמעות תיבת „והקריבו” היא „הולכה”, ומאחר שבין השחיטה להולכה מוכרחת להיות פעולת הקבלה, הרי בהכרח לומר ש„והקריבו” כולל הן את פעולת הקבלה, והן את פעולת ההולכה.

ועפ"ז מוכן הפירוש ד„ויקריבו” בפרשתנו (ובכל מקום) – הולכה וגם קבלה.

אבל הלשון „וימציאו” פירושו – „לשון הושטה (והזמנה)” בלבד, ללא פעולת ה„הולכה”, זאת אומרת, שבני אהרן היו בקירוב מקום (מאיזה סיבה שתי), ולא היו זקוקים לפעולת ההולכה, ופעולתם התבטאה בהושטה בלבד.

לו. והנה, הרגצ'ובי (צפע"נ עה"ת ריש פרשתנו) מציין לדברי הגמרא (מ"ק כח, ב) המביאה את הפסוק „ויקריבו בני אהרן גו”, וכותב: „ולא נקט מקרא דלקמן ו. מציאו, דזה רק גדר גרם, הולכה שלא ברגל (עיי'ן זכחים י"ד ע"ב), וזה הוה שלא כדין . . ורק ויקריבו עשו כד"ת”.

זאת אומרת: לדעת הרגצ'ובי היתה הפעולה ד„וימציאו” שלא כהוגן, מאחר שפעולת ההולכה מעכבת, וכאן לא היתה פעולת ההולכה.

אבל לדעת רש"י בפשוטו של מקרא אין לומר שהפעולה ד„וימציאו” היתה שלא כהוגן (למרות שלא היתה כאן פעולת ההולכה), כי ע"פ פש"מ הרי החסרון היחיד שהי' בעבודת יום השמיני הוא – הקרבת „אש זרה” ע"י נדב ואביהוא, ואילו כל העבודות שנעשו לפנ"ז [ע"י „בני אהרן” סתם, נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר] היו באופן המתאים.

כאשר מדובר אדות הלימוד ע"ד ההלכה – אפשר לחלק ולומר שאע"פ שהעדר פעולת ההולכה הי' שלא כהוגן, אין הדבר חמור כל כך, ולכן לא נענשו על זה כו'. אבל כאשר מדובר אדות הלימוד בפש"מ – מסתבר לומר שכל העבודות דיום השמיני למילואים נעשו באופן המתאים (מלבד הקרבת „אש זרה” ע"י נדב ואביהוא).

לו. וכדי לבאר ולהדגיש את החילוק שבין תיבת „ויקריבו” לתיבת „וימציאו” – מוסיף רש"י „לשון הושטה והזמנה”:

„הזמנה” פירושה – הכנת הדבר שהי' מוכן ומזומן, ובאופן שלא זקוקים עוד להכנה נוספת.

ועפ"ז מוכן ביותר החילוק שבין „ויקריבו” ל„וימציאו”:

בפסוק „וימציאו בני אהרן אליו את הדם”, נאמר מיד לאח"ז „ויזרקו

על המזבח סביב", היינו, שבני אהרן הכינו והזמינו את הדם לידי אהרן באופן שיוכל לזרוק את הדם תיכף ומיד, ללא כל הכנה נוספת.

ועד"ז בפסוק, "ואת העולה המציאו גר'" – הכינו והזמינו בני אהרן את העולה באופן שאהרן יוכל להקטירה על המזבח תיכף ומיד, ללא הכנה נוספת – כמודגש בזה שנאמר, "ואת העולה המציאו אליו לנתחיל' ואת הראש", היינו, שהכל הי' מוכן ומחולק לחלקים כו', באופן שתיכף ומיד יהי', "ויקטר על המזבח".

אבל בפסוק, "ויקריבו בני אהרן את הדם גר'" – לא נאמר שזריקתם היתה תיכף ומיד, אלא לכל לראש, "ויטבול אצבעו בדם ויתן על קרנות המזבח", ורק לאח"ז, "את הדם יצק אל יסוד המזבח", זאת אומרת, שפעולת בני אהרן בהקרבת הדם לא היתה באופן של, "הזמנה", כי לאחרי סיום פעולתם הי' אהרן צריך לחלק את הדם – "ויטבול אצבעו בדם ויתן על קרנות המזבח", ונוסף לזה – "את הדם יצק אל יסוד המזבח".

ומוכן שרש"י אינו יכול להסתפק בתיבת, "הזמנה" בלבד, אלא מוכרח לכתוב, "הושטה והזמנה" – כי הפירוש דתיבת, "וימציאו" בלשון הקודש הוא – "הושטה".

לח. הביאור בנוגע להערות אאמו"ר:

ידוע מארז"ל, "שאלו לתורה חוטא מה ענשו, א"ל יביא אשם ויתכפר לו, שאלו להקב"ה חוטא מה ענשו, א"ל יעשה תשובה ויתכפר לו". ומזה מובן, שאע"פ שהתורה מצ"ע אומרת, "יביא אשם" דוקא, הרי כאשר מדברים אודות דרגת התורה כפי שהיא מתחברת ומתאחדת עם הקב"ה ("אנא ואת") – נפעל ענין התשובה גם מצד התורה.

וכמבואר באגה"ת (פ"ח ואילך) שנוסף על העבדה דתשובה תתאה (חרטה על העבר כו') ישנה גם העבדה דתשובה עילאה – "דיתעסק באורייתא כו'", באופן ד, "אתדבקות רוחא ברוחא כו'", וכמבואר שם ש, "זו היא תשובה שלימה", "לדבקה בו ית' ביחוד נפלא כמו . . . בטרם שנפחה ברוח פיו ית' לירד למטה".

ומזה מוכן השייכות דתורה לענין התשובה (נוסף על זה שהתורה מונעת שלא יבוא לידי חטא) – כי ע"י התורה נפעל הענין ד, "תשובה שלימה".

ועפ"ז יובן גם הקשר לד' הלשונות שבזהר – "קדישא, חדוותא דכלא, חדוותא דקב"ה, ואטיילותא דילי'":

"קדישא" קאי על בחי' החכמה. "חדוותא דכלא" קאי על בחי' הבינה, כי שמחה היא בינה, כמ"ש, "אם הבנים שמחה", כמבואר בענין, "מועדים לשמחה". "חדוותא דקב"ה" קאי על ז"א (קוב"ה). ו, "אטיילותא דילי'", בדוגמת טיול בגן, קאי על בחי' המלכות (גן).

וזהו הקשר לענין התשובה שבתורה, תשובה עילאה – כי תשובה עילאה